

108. Tiistaina 22 päivänä syyskuuta 1992

kello 15.40

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Esitellään:

1) Hallituksen esitys n:o 160 laiksi eräistä opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 1993 rahoitusta koskevista järjestelyistä 3274

2) Hallituksen esitys n:o 161 laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta 3276

3) Hallituksen esitys n:o 165 laiksi ympäristövahinkojen korvaamisesta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta ”

4) Hallituksen esitys n:o 166 laeiksi kunnallisten luottamushenkilöiden eläkelain kumoamisesta sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta 3277

5) Hallituksen esitys n:o 167 laiksi maatilatalouden tuloverolain 13 §:n muuttamisesta ”

6) Hallituksen esitys n:o 168 lainsäädännöksi Valtion tietokonekeskuksen muuttamisesta valtionyhtiöksi ”

7) Hallituksen esitys n:o 169 lainsäädännöksi Valtion painatuskeskuksen muuttamisesta valtionyhtiöksi ”

8) Hallituksen esitys n:o 170 laiksi maataloustulolain eräiden säännösten soveltamisesta vuonna 1993 ”

S. 9) Hallituksen esitys n:o 173 laeiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttamisesta sekä lasten kotihoidon tuesta annetun lain ja lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta 3277

10) Hallituksen esitys n:o 174 laeiksi sosiaalihuoltolain sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 ja 2 §:n muuttamisesta ”

11) Hallituksen esitys n:o 175 laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 10 §:n muuttamisesta 3278

Puhetta johtaa puhemies Suominen.

Nimenuhdon sijasta merkitään läsnä oleviksi ne edustajat, jotka osallistuivat edelliseen täysistuntoon.

Täysistunnon kuluessa ilmoitetaan ed. Juhantalo.

Ilmoituksia:

Uusia hallituksen esityksiä

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluvan syyskuun 18 päivästä ovat eduskunnalle saapuneet hallituksen esitykset n:ot 162—164 ja 172, jotka nyt on edustajille jaettu.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Hallituksen esitys n:o 160 laiksi eräistä opetus- ja kulttuuritoimen vuoden 1993 rahoitusta koskevista järjestelyistä

Valiokuntaan lähettäminen

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sivistysvaliokuntaan.

Keskustelu:

E d. T. R o o s : Arvoisa puhemies! Asia koskee mm. kansanopistoja, ja siitä sanon muutama sana näin lähetteeksi. Meillähän on tällä hetkellä 93 kansanopistoa. Hyvinkin arvovaltaisten arvioiden mukaan määrää pitäisi vähentää, jonkun virkamiehen mielestä 20—40:llä. Ministerin arvio oli varovaisempi: 5—6:lla. Siitä on vihjaus budjetissäkin, että pienempiä yhdistellään ja määrää tullaan vähentämään eli tehdään juuri sitä samaa, mitä hiukan pidemmälle on päästy, nimittäin jo nimiin saakka, esittämään maatalous- ja metsätalouden oppilaitoksista.

Ongelma on opistojen kohdalla kyllä todellinen. Lisääntynyt aikuisopintotuki teki mahdolliseksi sen, että myös aikuisemmalla iällä voidaan lähteä opiskelemaan, ja ilahduttavan suuri joukko tämän tien vuosi sitten syksyllä valitsi, niin että olisikohan ollut puolisen tusinaa opistoja, joissa oli vähempi opiskelijoita kuin edellisvuonna. Opiskelijoiden määrä siis oli nousussa. Aivan tuoreita tilastoja tältä vuodelta ei ole vielä käytävissä, mutta se, mitä vielä opistojen aloitusviikolla pelättiin eli, että opiskelijoita ei tule, lienee ollut vielä ainakin tässä vaiheessa tarpeeton pelko.

Opistoista suuri joukko on perustettu jo vuosisadan alkupuolella ja joka tapauksessa ennen sotia hyvin polttavaan tarpeeseen. Opistot ovat myös tehneet arvokasta työtä kukin omalla sarallaan. Ne ovat keränneet koulutusreserveja silloin, kun koulutukseen ja opiskelemaan pääsyn ratkaiseva tekijä oli oma asuinpaikka ja vanhempain varallisuuskin.

Peruskoulu ja sen jälkeen lukio-opiskelun lisääntyminen ja lukionkäyntimahdollisuuksien parantuminen samoin kuin erilaiset aikuisoppilaitokset ja ammatilliset oppilaitokset ovat omalta osaltaan vähentäneet kansanopiston merkitystä, eli ns. työnäkyä on opistoissa ollut pakko tarkistaa. Valtaosa opistoista on sen onnistunut tekemäänkin, mutta eivät suinkaan kaikki. Ne,

jotka eivät ole löytäneet muuttuneissa oloissa omaa sijaansa, ovat nyt kieltämättä vaikeuksissa.

Yhden kansanopiston johtokunnan puheenjohtajana ja kansanopistojen työtä suuresti arvostavana on tietysti vähän outoa sanoa, että olen sitä mieltä, että opistojen määrää olisikin syytä vähentää. Näen siihen syyksi lähinnä sen, että niiden tehtäväkenttä on oleellisesti muuttunut. Muita on tullut korvaamaan tilalle, jolloin niissä tapauksissa opiston ylläpito on enempi pakkokäyntiä. Mutta lähinnä syynä on se, että nykyisissä ja varmaan tulevissakaan olosuhteissa meillä ei kerta kaikkiaan ole varaa näin suurta opistojen määrää ylläpitää, koska meidän ikäluokkamme eivät ole merkittävässä nousussa.

Opistojen määrää vähentämällä meillä olisi mahdollisuus taata jäljelle jääville paremmat mahdollisuudet antaa opetusta. Niillä olisi mahdollisuus hankkia atk-laitteet, niillä olisi mahdollisuus nykyistä paremmin erikoistua. Niiden ei tarvitsisi juosta erilaisten muotikoulutuslinjojen perässä, mikä monien kohdalla on johtanut siihen, että kun yksi opisto on hyvän linjan keksinyt, niin kymmenet muut ovat sitten sitä noudattaneet ja näin ollen ei ole mahdollisuutta sillä tiellä ollut edetä yhdessäkään opistossa, niin kuin olisi ollut, jos vain muutama sitä olisi tehnyt.

Ajattelenkin niin, että opistojen määrää olisi syytä karsia, jotta jäljelle jääville jäisi enemmän elintilaa, mutta erityisesti enemmän resursseja. Kuitenkin on syytä pitää huoli siitä, että opistojen määrä ei vähene sellaiseksi, että niiden ulkopuolelle jäisi sellaisia, jotka todella haluaisivat opiskella. Nykyinen 93 opistoa täyttää sen tarpeen, mutta sen täyttäisi merkittävästi pienempikin määrä.

Kansanopistojen tämän päivän murheista:

Sieltä esitetään valtionapua leikattavaksi 10 prosenttiyksikköä eli 80 prosentista 70 prosenttiin. Se on monelle opistolle, jolla nyt on vähänlaisesti opiskelijoita, jo vakava isku. Sekin jo osaltaan johtanee muutaman opiston kohdalta siihen, että niiden jatkamisen mahdollisuudet ovat likipitään olemattomat ensi syksynä. Mutta vielä pahempi seikka näyttäisi olevan se, että samalla kun lähdetään leikkaamaan valtionapua, edelleen vanhojen valtionosuuksien maksatus on pahasti myöhässä. Siis opistoja kohtaa samalla kerralla kaksi vaikeata taloudellista ongelmaa: Valtionapu pienenee ja entisetkin ovat saamatta. Tämä aikataulutus ei ole hyvä. Valti-

onosuuksien maksatus olisi pitänyt saattaa jo ajan tasalle. Siihen on eduskunnan valtiovarainvaliokunnan sivistys- ja tiedejaosto viime vuosina useastikin puuttunut; lupauksia on tullut, mutta rahaa ei.

Toinen seikka on sitten se, että laissa, johon viitataan, todetaan mm. seuraavaa: Opistot saavat valtionapua samoin perustein kuin ammatilliset oppilaitokset ammatilliseen peruskoulutukseen sekä peruskoulu- ja lukiolinjojen koulutukseen. Hyvin monella opistolla on ollut eräänlaisena pelastuksena se, että ne ovat järjestäneet peruskouluopetusta niille, joilta se jostakin syystä on jäänyt loppuun saakka suorittamatta, samoin sitten lukio-opetusta. Omasa kylässäni on tällainen opisto. Nyt kun laissa sanotaan, että näillä linjoilla valtionapu tulee olemaan sama kuin ammatillisilla oppilaitoksilla, se tarkoittaa sitä, että se ei ole edes sitä leikattua 70:tä prosenttia vaan merkittävästi sen alle. Laki ei sano, mitä se tarkoittaa. Nyt käyttökustannuksiin ammatillisissa oppilaitoksissa annetaan yksityisellä puolella 53 prosenttia ja kunnallisissa ammatillisissa oppilaitoksissa 57 prosenttia. Kumpikin luku on merkittävästi pienempi kuin tuo 70 prosenttia, johon se nyt opistoilla putoaa.

En tässä tee minkäänlaisia muutosesityksiä, koska sen paikkakaan ei ole. Toivoisin kuitenkin, että kun tätä aletaan valiokunnassa ja ilmeisesti myös sivistys- ja tiedejaostossa käsitellä, tämäntapaisiin ongelmiinkin saataisiin vastaus. Samoin toivoisin, että opetusministeriö hyvin nopeasti tekisi luettelon niistä opistoista, jotka sen arvion mukaan tultaisiin esittämään lopetettavaksi aivan niin kuin maa- ja metsätalousoppilaitosten kohdalla on. Minä uskoisin, että opistot myös sitä itse toivovat. Sillä on merkitystä monellakin tavalla ensi lukuvuoden suunnitelmia tehtäessä ja niitä on nyt jo pakko alkaa näihin aikoihin tehdä.

Ed. O. Ojala: Arvoisa puhemies! Aivan kuin ed. T. Roos kiinnitän huomiota siihen, että samalla kun nyt leikataan opetustoimesta valtionosuuksia eräiltä osin ja supistetaan resursseja, niin valtionosuuksien maksatuksen viivästyminen on erittäin ongelmallista, koska kunnat todella eivät saa mitään korkoa siltä osin, että valtio näitä maksuja viivyyttää.

Olisin kiinnittänyt huomiota tässä lakiesityksessä myös olevaan kohtaan, jossa todetaan, että myös opintokeskusten valtionosuutta ollaan liekkamassa. Kun tätä lakiesitystä tarkastelee

tarkemmin ja katsoo sen taloudellisia vaikutuksia ja perusteita siltä osin, niin täältä ei ainakaan käy ilmi, että mitään kustannussäästöjä nimenomaan opintokeskusten osalta tästä karsinnasta on tulossa. Tuntuukin siltä, että opintokeskukset on nyt laitettu samaan karsinaan, niin että kun jostakin leikataan, niin voidaan leikata sopivasti myös opintokeskusten puolelta. Kuitenkin opintokeskukset ovat hyvin edullinen tapa tuottaa koulutuspalveluja: kursseja, seminaareja ja vastaavia, ja niissä on hyvin pienet hallintokulut. On hyvin pitkälle myös kansalaisten omasta aktiviteetista kiinni, minkälaista toimintaa siellä harjoitetaan, mitkä ovat ne kiinnostuksen kohteet. Eli pidän erittäin valitettavana, että nyt ollaan käymässä myös opintokeskusten kimpuun.

Tietysti aivan oman messunsa väärti on se asia, joka on jo pitkään tiedetty, että tämä hallitus tulee lukukausimaksut tuomaan lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin, ja tältä osin tilanne on erittäin valitettava. Vaikka nyt 250 markkaa esitetään tässä vaiheessa, niin tästä se lähtee sitten ryöstäytymään irti, ja eriarvoisuus todella eri perheiden kesken tulee kasvamaan, ja lasten mahdollisuudet opiskella myös eriarvoistuvat.

Ed. V e h k a o j a : Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä ensi vuoden talousarvioksi on esitetty lukuvuosimaksuksi 1 000 markkaa valtion omistamissa ammattioppilaitoksissa ja harjoittelukouluissa. Tässä mielessä herättää suurta ihmetystä, että nyt tullaan hallituksen esityksen kanssa, jossa ikään kuin huutokaupan tuloksena esitetään 250:tä markkaa lukukaudessa, mikä tekee 500 markkaa vuodessa, on siis toisin sanoen valtion oppilaitoksiin aikaisemmin esitetystä summasta puolet. Mielestäni tämä ilmentää sitä seikkaa, että tässä ollaan tekemisissä paniikkipäätösten luonteisten asioiden kanssa. Ennen kaikkea se osoittaa horjuvuutta. Tämä ilmentää myös sitä, että ilmeisesti tällaisten esitysten vaikutuksia ei ole edes ryhdytty arvioimaan.

Myös herättää huomiota se, että näin keskiteytisesti esitetään suurempaa hintaa. Toisaalta menen arvostelemaan sitä, onko tämä ollenkaan sellainen kysymys, jota tulisikaan jättää paikallisiin päätöksiin ratkaistavaksi.

Täällä ed. O. Ojalakin kiinnitti huomiota opintokeskuksiin. Laajentaisin tarkastelun ja ihmettelyni koskettamaan yleensäkin kansansivistystyön kohtaloa tämän esityksen osalta.

Massatyöttömyyden aikana mielestäni meidän tulisi erityisesti panostaa kansansivistysjärjestelmiin ja antaa niille entistä paremmat edellytykset hyvinkin tehokkaalla ja halvalla tavalla antaa kulttuuri- ja koulutuspalveluja yhä lisääntyvälle työttömien määrälle. Tämä on väärää politiikkaa.

Ed. L a i n e : Herra puhemies! Täällä iltpäivän kuluessa erään toisen asian yhteydessä puhuttiin vanhakantaisuudesta. Jos nyt katsoo esillä olevaa hallituksen esitystä, mm. ajatusta lukukausimaksun palauttamisesta käyttöön, niin siinä jos missä on paluuta vanhaan aikaan, ja voitaisiin tuo aikaisemmin väärässä yhteydessä esitetty väite hyvin soveltaa tähän. Ei siinä sinänsä ole pahaa, jos jotain vanhoja tapoja käytetään, mutta on monien perheiden osalta erittäin merkittävä taloudellinen kysymys, jos lukukausimaksu otetaan käyttöön.

Samassa yhteydessä kiinnitän myös huomiota opintokeskusten asemaan. Tänä vuonnahan suoritettiin jo sellainen muutos, että opintokeskusten valtionapua huomattavasti leikattiin ja henkilömääriä supistettiin. Nyt tällä esityksellä pyritään vielä uudella tavalla leikkaamaan ja rajoittamaan opintokeskusten toimintaa, ja minusta se on kyllä, viitataan täällä aiemmin esitettyihin perusteluihin, erittäin valitettavaa ja silloin kyllä unohdetaan, mitä Snellman sanoi sivistyksestä Suomen kansan voimana.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sivistysvaliokuntaan.

2) Hallituksen esitys n:o 161 laiksi opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti sivistysvaliokuntaan.

3) Hallituksen esitys n:o 165 laiksi ympäristövahinkojen korvaamisesta ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin lakivaliokuntaan, jolle

ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

Keskustelu:

Ed. A i t t o n i e m i : Herra puhemies! Kiinnitän hallituksen esityksessä ympäristövahinkojen korvaamisesta heti kansisivulla huomion kolmeen kohtaan.

Ensinnäkin Suomessa aivan viime vuosiin saakka ja tänäkin päivänä ympäristövahinkojen tutkimista on vaikeuttanut se, että sellaisten suurten yksiköiden aiheuttamia vahinkoja on vaikea päästä tutkimaan, joilla on työllistävä merkitys. Viitataan Kärkölässä aikanaan Koskinen Oy:n aiheuttamaksi epäiltyyn fenolivuotoon, jossa viikko- ja kuukausikaupalla tutkimuksia ei aloitettu. Minä en asiaa tunne seikka-peräisesti. Lähden kuitenkin siitä, että iso firma voi sanoa, että jos tutkimukset alkavat, meillä siirretään toiminta toiselle paikkakunnalle tai joudutaan lopettamaan.

Toinen asia on se, että esimerkiksi poliisilla ei ole riittävästi resursseja ympäristövahinkojen ja ympäristörikosten tutkintaan. Ei ole ammattitaitoa eikä aikaa. Tämä on eräs asia, johon tulisi kiinnittää huomiota, mutta se on todennäköisesti tänä aikana aivan turhaa.

Kolmas asia, mihin kiinnitän huomiota, on toisin päin, eli katsotaan, että ympäristövahingon korvausvelvollisuus syntyy näytöstä, joka on "todennäköinen". Minä katson, että todennäköisyysperusteelle korvausvelvollisuuden ja toisaalta rikosoikeudellisenkin vastuun perustaminen on turhaa tai oikeastaan lainvastaista lainkäytön periaatteisiin viitaten.

Toisin sanoen sanoisin näistä kolmesta asiasta näin: Ympäristörikokset ja ympäristövahingot pitää tutkia, on niistä epäiltyä minkälainen yhteiskunnallinen vaikuttaja tai työllistäjä tahansa. Toisaalta poliisille ja tutkijoille pitää antaa ammattitaitoa, pitää antaa resursseja. Ja kolmas asia on se, että ketään ei pidä tuomita korvaukseen tai rangaistukseen todennäköisyysnäytön perusteella. Se on lainkäytön viemistä väärään suuntaan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään lakivaliokuntaan, jolle ympäristövaliokunnan on annettava asiasta lausunto.

4) Hallituksen esitys n:o 166 laeiksi kunnallisten luottamushenkilöiden eläkelain kumoamisesta sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain muuttamisesta

lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan.

Ed. Juhantalo merkitään läsnä olevaksi.

Puhetta ryhtyy johtamaan toinen varapuhemies Pesälä.

Lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti

valtiovarainvaliokuntaan:

5) Hallituksen esitys n:o 167 laiksi maatalouden tuloverolain 13 §:n muuttamisesta

6) Hallituksen esitys n:o 168 lainsäädännöksi Valtion tietokonekeskuksen muuttamisesta valti-onyhtiöksi

7) Hallituksen esitys n:o 169 lainsäädännöksi Valtion painatuskeskuksen muuttamisesta valti-onyhtiöksi

maa- ja metsätalousvaliokuntaan:

8) Hallituksen esitys n:o 170 laiksi maataloustulolain eräiden säännösten soveltamisesta vuonna 1993

sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan:

9) Hallituksen esitys n:o 173 laeiksi lasten kotihoidon tuesta annetun lain muuttamisesta sekä lasten kotihoidon tuesta annetun lain ja lasten päivähoitodosta annetun lain 11 a §:n väliaikaisesta muuttamisesta

10) Hallituksen esitys n:o 174 laeiksi sosiaalihuoltolain sekä kunnallisten viranhaltijain ja työntekijäin eläkelain 1 ja 2 §:n muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Toinen varapuhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan.

Keskustelu:

Ed. A i t t o n i e m i : Herra puhemies! Nämä sosiaalihuoltolakiin tehtävät muutokset omaishoidon tukea koskeviksi säännöksiksi ovat hyvin tärkeitä. SMP:n eduskuntaryhmä on ainakin kahdella lakialoitteella, useilla kyselyillä ja toivomusalotteilla ajanut tätä asiaa eteenpäin, toisin sanoen näiden ihmisten asemaa, jotka kotoaan hoitavat vammaisia ja vanhuksia ja jotka ovat olleet tietyllä tavalla yhteiskunnan ulkopuolella, vaikka ovat tehneet samaan tähtäävää toimintaa, mitä tehdään kunnallisissa laitoksissa. On erinomaisen hyvä, että tämä nyt tulee tässä asiassa esille. Se ei tietystikään tule esiin meidän esitystemme pohjalta, mutta toivon, että asia etenee. (Ed. T. Roos: Niistä huolimatta!) — Niistä huolimatta, niin kuin ed. T. Roos aivan oikein totesi. Toivon, että yksi promille on meidänkin ajatustemme pohjalta; sehän riittää, jos me itse uskomme, että näin on. Silloin se antaa hyvää tukea tuleville ponnisteluille.

Ed. L a i n e : Herra puhemies! Kun hallitus julkisti budjettiesityksensä ja siinä yhteydessä erikseen sosiaali- ja terveyshallinnon kanslia-päällikkö sosiaali- ja terveystieteiden osaston informaatiosuunnitelmaa koskevan informaation antoi, mainittiin omaishoitajia koskevan lainuudistuksen olevan tulossa.

Oma arvioni oli siinä vaiheessa se, ettei hallituksen budjettiin liittyvistä esityksistä muuta myönteistä löydykään kuin omaishoitajia koskeva asia. Mutta nyt kun lukee tarkemmin tämän hallituksen esityksen perustelut, niin eihän tässä itse asiassa olekaan mistään uudesta asiasta ja uudistuksesta kysymys. Täällä nimittäin sanotaan, että ”ehdotettu omaishoidon tuen käsite tulisi nykyisen vammaisen, vanhuksen ja pitkäaikaissairaana kotihoidon tuen käsitteen sijaan”. Siis tämä onkin vain uusi nimi. Eräs puoli tässä ilmeisesti on uutta, ja se on eläketurvan paremmin huomioon ottaminen. Heti alun perin arvioin, että kun kysymys on yhteensä 10 miljoonasta markasta vuonna 1993, niin ei omaishoitotoiminta voi olla mitenkään laajaa, mutta nyt käykin ilmi, ettei sitä olekaan tarkoitettu laajennettavaksi ja tältä osin tarvitaan varmasti suuri määrä muita toimia, jotta asia kulkisi siihen järjestykseen, kuin arvelen yleisesti maassa vammaisten keskuudessa toivottavan.

Ed. S t e n i u s - K a u k o n e n : Herra puhemies! Kuten ed. Laine totesi, tämä 10 miljoonan markan arvoinen aloitus on aika vaatimaton,

mutta kun se on kuitenkin myönteinen askel, niin vasemmistoliiton eduskuntaryhmän taholta tälle on ilmaistu tuki jo budjetin lähetekeskustelussa.

Kuvaavaa on, että hallituksen esityksen perusteluissa ei mainita mitään siitä taustatyöstä, jota tämänkin esityksen, vaikkakin vaatimattoman esityksen, eteenpäinmenon puolesta tässä talossa on tehty. Täällä on käynyt lukuisia lähetystöjä, kehitysvammaisten omaisia, muiden vammaisten omaisia, puhumassa näistä asioista vuosien ajan. Yleensä sosiaalivaliokunnan jäsenet ovat olleet vastaanottamassa lähetystöjä ja ovat luvanneet viedä asiaa eteenpäin. On sanottava, että tästä asiasta, tämän asian korjaamisesta, valiokunta, siis nykyiseltä nimeltään sosiaali- ja terveysvaliokunta, on tehnyt eri hallitustenkin ja eri esitysten yhteydessä ponsilauseumia, joissa on vaadittu asian kuntoon saattamista. Mutta tästä valmistelusta ei sanota mitään, vaan todetaan, että asia on valmisteltu virkatyönä sosiaali- ja terveysministeriön työryhmän muistion pohjalta. Eduskunnan osuutta ei haluta millään tavalla tuoda esille. On sanottava, että hyvin järjestelmällisesti ja nimenomaan yksimielisesti valiokunta on ajanut tätä asiaa. Siinä mielessä tämä pienikin myönteinen askel on otettava tyydytyksellä vastaan, mutta samalla on todettava, että tämä ei vielä riitä, tätä työtä on jatkettava.

Ed. V e h k a o j a : Arvoisa puhemies! Tärkeä uudistus on tässä esillä, mutta haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että ehkä nyt ollaan jälleen

luomassa enemmän toiveita kuin mihinkä kuitenkaan rahkeet riittävät. On nimittäin totta, että viimeisten vuosien aikana kunnissa on vähennetty kotihoidon tuen saajien määriä ja niitä kriteereitä, joilla on osoitettu tällaista tukea, on taloudellisen laman johdosta kerrassaan kiristetty. Tämä omaishoidon uudistus on kuitenkin tärkeä, mutta pelkään, että poru tulee suuri sen johdosta, että niin monet tulevat jäämään taloudellisen laman takia tämän hyvän toiminnan ulkopuolelle kokonaan.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

11) Hallituksen esitys n:o 175 laiksi maatalousyrittäjien eläkelain 10 §:n muuttamisesta

lähetetään puhemiesneuvoston ehdotuksen mukaisesti sosiaali- ja terveysvaliokuntaan.

T o i n e n v a r a p u h e m i e s : Eduskunnan seuraava täysistunto on ensi torstaina kello 12 ja kyselytunti samoin ensi torstaina kello 17.

Täysistunto lopetetaan kello 16.08.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen